

29. 8. 2011

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Přípustnost žaloby na neplatnost rozvázání dohody o práci konané mimo pracovní poměr

Z odůvodnění rozsudku Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 21 Cdo 1633/2009, ze dne 3. 11. 2010 plyne, že i neplatnost rozvázání dohody o práci konané mimo pracovní poměr (dohody o pracovní činnosti a dohody o práci konané mimo pracovní poměr) může účastník pracovně-právního vztahu uplatnit (napadnout) u soudu (žalobou) ve smyslu § 72 zákoníku práce, tedy stejně jako neplatnost rozvázání pracovního poměru.

Zaměstnanec se jako žalobce se domáhal, aby bylo určeno, že výpověď dohody o pracovní činnosti, kterou mu doručil jeho zaměstnavatel 12. 1. 2007, je neplatná. Soud prvního stupně žalobu zamítl. K odvolání žalobce odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně potvrdil, když žalobu zamítl pro nedostatek naléhavého právního zájmu žalobce na požadovaném určení neplatnosti výpovědi.

Domáhá-li se žalobce určení neplatnosti výpovědi dohody o pracovní činnosti, pak podle názoru odvolacího soudu „nevyplývá naléhavý právní zájem na určení této právní skutečnosti přímo ze zákona (ust. § 72 zákoníku práce)“, ale „jde o určovací žalobu ve smyslu ust. § 80 písm. c) o. s. ř., a žalobce je tak povinen tvrdit a prokázat naléhavý právní zájem na požadovaném určení“. Protože však v daném případě byla dohoda o pracovní činnosti mezi účastníky sjednána na dobu určitou do 31. 12. 2007, a tedy i v případě, že by pracovněprávní vztah mezi účastníky nebyl ukončen výpovědí žalované zaměstnavatelky, zanikl by uplynutím doby, na kterou byl sjednán, nelze podle názoru odvolacího soudu „dovodit, že by se žalobce nacházel ve stavu právní nejistoty nebo že by jeho právo bylo ohroženo“. Žalobci, který naléhavý právní zájem na požadovaném určení spatřoval zejména ve svém „právu na plnění“ z uzavřené dohody, (v době rozhodování odvolacího soudu) „již žádné právo z pracovněprávního vztahu, které by bylo odvislé od určení právní skutečnosti (neplatnosti výpovědi), nesvědčí“, a proto podle názoru odvolacího soudu případný nárok na náhradu mzdy [1] či jiný peněžitý nárok může žalobce uplatnit žalobou na plnění, „která má přednost před žalobou na určení“. Protože „žalobce nemá na určení neplatnosti výpovědi dohody o pracovní činnosti naléhavý právní zájem“, shledal odvolací soud - aniž by se věcí dále zabýval - žalobu za nedůvodnou.

Žalobce si podal proti rozsudku odvolacího soudu dovolání, které shledal Nejvyšší soud ČR přípustným a důvodným. NS ČR svým rozhodnutím ze dne 3. 11. 2010, sp. zn. 21 Cdo 1633/2010 [2] rozsudek odvolacího soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení, když systematickým výkladem příslušných ustanovení zákoníku práce dospěl k následujícím judikатурním závěrům: „Na zrušení dohody o pracovní činnosti ve smyslu § 77 odst. 1 písm. d) zákoníku práce [3] se nevztahuje jen právní úprava o skončení pracovního poměru způsoby uvedenými v § 48 zákoníku práce; neplatnost zrušení dohody o pracovní činnosti však mohou zaměstnanec i zaměstnavatel uplatnit u soudu na základě § 77 odst. 1 části věty před středníkem zákoníku práce [4] způsobem, který pro výkon práce v pracovním poměru upravuje § 72 zákoníku práce, ve lhůtě 2 měsíců ode dne, kdy měla práce konaná na základě dohody o pracovní činnosti skončit tímto rozvázáním. Přestože nejde o pracovní poměr jako takový, jedná se o jeden ze základních pracovněprávních vztahů (§ 3 zákoníku práce),

kde je - stejně jako v pracovním poměru - v zájmu právní jistoty, aby si účastníci tohoto vztahu mohli o něm sjednat jistotu v době co nejkratší.“

Richard W. Fetter

[1] Správně by mělo být na náhradu „odměny z dohody“ (viz zejména ust. § 77 odst. 2 písm. e) a § 109 odst. 5 zákoníku práce).

[2] Plné znění viz na www.nsoud.cz.

[3] S účinností od 1. 1. 2011 jde o § 77 odst. 2 písm. d) zákoníku práce (změna byla provedena zákonem č. [347/2010](#) Sb.).

[4] S účinností od 1. 1. 2011 jde o § 77 odst. 2 část věty před středníkem zákoníku práce.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních - hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)